

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

15 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Gorencu Cornelia în numele inculpatei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2016, în cauza penală privind-o pe

Brudari Irina Xxxxxx, născută la xxxxxxxx, originară și domiciliată r-nul Xxxxxxxx s. Xxxxxxxx, str. Xxxxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 20.06.2016-10.08.2016
2. instanța de apel: 05.09.2016-03.11.2016
3. instanța de recurs: 13.01.2017 - 15.02.2017

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 10 august 2016, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Brudari Irina Xxxxxx, a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, la 130 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

A fost încasat de la Brudari Irina în beneficiul lui Gacichevici Gheorghe, prejudiciul material cauzat în sumă de 6.130 lei.

S-a încasat de la Brudari Irina în beneficiul lui Gacichevici Gheorghe, 100 lei, cu titlu de despăgubiri morale.

De asemenea, a fost încasat de la Brudari Irina în folosul statului taxa de stat în sumă de 183 lei.

2. Potrivit sentinței s-a constatat, că Brudari I. în perioada de timp 20.02.2016 - 12.03.2016, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, în timp ce efectua menaj prin gospodăria lui Gacichevici Gheorghe din r-nul Xxxxxxxx s. Xxxxxxxx str. Xxxxxxxx și avea grijă de copilul minor al ultimului, în mod tainic a sustras din casa acestuia bunuri materiale și anume: o brățară din argint cu greutatea de circa 14-15 gr., la prețul de 1.000 lei; un lăntișor din aur cu greutatea de

3 gr., la preț de 2.700 lei; un stan femeiesc din blană artificială de culoare sură la preț de 500 lei; trei perechi de cercei (bijuterii) la preț de 50 lei o pereche; cosmetică pentru femei în sumă de 700 lei; două perechi de colanți-culoare neagră veche, la preț de 50 lei și o pereche la preț de 250 lei, și un USB - memorie card „Siliconpower” de 16 Gb, la preț de 350 lei, după care cu bunurile sustrase a părăsit locul infracțiunii, cauzând astfel părții vătămate prejudiciu material în proporții considerabile, în sumă totală de 5.700 lei.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, fapta inculpatei Brudari I. a fost calificată *de drept* în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal și anume – *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către partea vătămată Gacichevici Gheorghe, solicitând ca împotriva inculpatei să fie intentat dosar penal pentru darea de declarații false și să fie încasat din contul lui Brudari I. prejudiciul moral în mărime de 50.000 lei.

În motivarea apelului declarat, a indicat că starea sănătății a concubinei, Gudz Elena, s-a înrăutățit simțitor din cauza acțiunilor inculpatei, ea a fost nevoită să urmeze tratament și să suporte crize nervoase, fapt confirmat prin extrasul din fișa medicală a bolnavului, astfel încât consideră că a avut de suferit un prejudiciu moral substanțial, ce urmează a fi recuperat de inculpată.

Totodată, apelantul a invocat că inculpata în ședința de judecată a dat declarații false, motiv pentru care consideră că aceasta urmează să fie atrasă la răspundere penală și în privința ei să fie intentat dosar penal pe faptul dat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2016, a fost admis parțial apelul declarat, fiind casată parțial sentința în partea încasării prejudiciului moral și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care a fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de către Gacichevici Gheorghe în partea solicitării prejudiciului moral.

A fost încasat de la Brudari I. în beneficiul lui Gacichevici Gheorghe cu titlu de prejudiciu moral suma de 1.000 lei, în rest pretențiile au fost respinse ca nefondate și exagerate.

În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat, că prima instanță a stabilit corect starea de fapt și de drept, ce corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate obiectiv, încadrând just acțiunile inculpatei în baza dispozițiilor art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Instanța de apel a respins ca neîntemeiat argumentul părții vătămate privind darea de către inculpată a declarațiilor false, deoarece ținând cont de prevederile art. 325 Cod de procedură penală, ultimei nu i s-a adus ca învinuire depunerea declarațiilor false și instanța nu poate judeca cauza depășind limitele învinuirii aduse acesteia de către organul de urmărire penală. Tot la acest capitol, instanța de apel a notat că, competența instanței de judecată cuprinde exclusiv înfăptuirea

justiției, fiind independentă și imparțială, astfel încât în situația în care Gacichevici Gh. consideră că au fost încălcate careva relații sociale protejate de legislația penală, se poate adresa la organele de resort potrivit modalității prevăzute de legislația în vigoare, instanța de judecată neavând competența de a intenta dosare penale în privința a careva persoane.

Referitor la prejudiciul moral încasat de către prima instanță, instanța de apel a considerat că suma de 100 lei nu este proporțională prejudiciului cauzat, iar la determinarea cuantumului prejudiciului moral urmând a se ține cont de echilibrul suferințelor morale cauzate și starea materială a făptuitorului, în cele din urmă suma de 1.000 lei constituie o satisfacție echitabilă pentru partea vătămată Gacichevici Gh., fiind proporțională suferințelor psihice cauzate prin acțiunile inculpatei, din care motiv a fost admisă parțial acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului moral.

Ce ține de solicitarea părții vătămate de a încasa din contul inculpatei în beneficiul concubinei sale, Gudz E., cu titlu de prejudiciu moral suma de 50.000 lei, instanța de apel a respins-o ca neîntemeiată, deoarece ultima nu a fost recunoscută ca parte vătămată și nici ca parte civilă, nu a înaintat acțiune civilă din numele ei în acest proces penal.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Gorencu Cornelia în numele inculpatei, prin care solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței, prin care de la Brudari I. s-a încasat în beneficiul părții vătămate 100 lei, cu titlu de despăgubiri morale.

În motivarea recursului ordinar invocă:

- instanța de apel admițând parțial apelul părții vătămate în latura civilă, nu a indicat motivele pe care se întemeiază soluția adoptată, nu a motivat tangența apariției suferințelor psihice ale concubinei părții vătămate în speța dată în raport cu acțiunile comise de inculpată;

- partea vătămată depunând acțiunea civilă era obligată să prezinte probe în dovedirea circumstanțelor invocate, cât și a prejudiciului solicitat, fapt ignorat de ultima. Instanța de apel încasând din contul inculpatei prejudiciul moral în mărime de 1.000 lei nu și-a motivat soluția adoptată. Mai mult ca atât, concubina părții vătămate nu este parte civilă pe dosar, nu are tangență la cauza penală dată;

- prejudiciul moral încasat este excesiv, nejustificat și neprobat, iar suma de 100 lei este echitabilă, deoarece sentința de condamnare prin sine i-a adus părții vătămate o satisfacție morală;

- instanța de apel a ignorat faptul, că inculpata are o vârstă tânără – 18 ani, nu este angajată în câmpul muncii, prin urmare are o stare materială dificilă;

- inculpata și-a recunoscut vinovăția în săvârșirea infracțiunii imputate, de cele comise se căiește sincer, nu a rămas pasivă față de fapta comisă conștientizând consecințele survenite, și-a cerut scuze de la partea vătămată chiar în fața instanței de judecată, pentru prima oară a săvârșit o infracțiune.

În drept, recursul ordinar este întemeiat în baza pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, deoarece în speță nu se constată prezența a careva erori de drept, ce ar servi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate. Instanța de apel corect a admis parțial apelul declarat de partea vătămată în partea solicitării încasării prejudiciului moral, încasând în beneficiul acesteia suma de 1.000 lei.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente:

Reieșind din conținutul recursului, autorul invocă ca temei pentru recurs prevederile pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, menționând anume că *hotărârea instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția* de majorare a cuantumului prejudiciului moral cauzat părții vătămate de la 100 lei, precum a stabilit prima instanță, la 1.000 lei, considerând că ultima este o sumă excesivă, nejustificată și neprobată.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal constată, că autorul nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite și nici pedeapsa stabilită inculpatei, invocând doar dezacordul cu cuantumul despăgubirii pentru prejudiciului moral cauzat părții vătămate și stabilit de către instanța de apel, din care motiv va fi supusă verificării hotărârea judecătorească contestată sub aspectul laturii civile în partea stabilirii prejudiciului moral.

Așadar, în prezenta speță, rezultând din concluziile menționate în partea motivată a hotărârii instanței de apel, se reține că această instanță la capitolul stabilirii cuantumului prejudiciului moral a considerat că suma de 100 lei stabilită și încasată de către prima instanță nu este o sumă proporțională prejudiciului cauzat părții vătămate, iar pentru a fi o satisfacție echitabilă pentru partea vătămată suma de 1.000 lei va fi una proporțională suferințelor psihice cauzate prin acțiunile inculpatei.

Deși, considerentele instanței de apel la aprecierea mărimii prejudiciului material nu au fost desfășurate pe larg în hotărârea adoptată, în viziunea instanței de recurs concluziile menționate sunt juste, iar criticile recurentului nu constituie temeiuri verosimile de a răsturna situația în prezenta cauză, ce ar necesita intervenția instanței ierarhic superioare, în sensul casării hotărârii judecătorești adoptate de instanța de apel.

Așadar, din materialele cauzei se atestă, că în cadrul acestei cauze penale partea vătămată, Gacichevici Gh. a înaintat acțiune civilă, în temeiul art. 219 Cod de procedură penală, solicitând inclusiv și încasarea prejudiciului moral în mărime de

50.000 lei, pentru faptul încălcării inviolabilității personale, cât și a răspândirilor calomnioase de către inculpată.

Opozant celor invocate de către recurent, Colegiul penal subsidiar notează, că în temeiul art. 1423 alin. (1) Cod civil, coroborat cu art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanță în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al făptuitorului prejudiciului și de măsura în care compensarea poate aduce satisfacere persoanei vătămate. Ținând cont de aceste împrejurări, se urmărește scopul ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei. Astfel, instanța de recurs menționează că despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daunele materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

În susținerea celor enunțate, instanța de recurs menționează și jurisprudența CtEDO, *cauza Ernst c. Belgiei* (15 iulie 2003), unde Curtea a statuat, în principiu, că „atunci când victima unei infracțiuni se constituie parte civilă în procesul penal, aceasta semnifică introducerea unei cereri în despăgubiri, chiar dacă ea nu a cerut, în mod expres, repararea prejudiciului suferit. Prin dobândirea calității de parte civilă în procesul penal, ea are în vedere nu numai condamnarea penală a autorului infracțiunii, ci și repararea pecuniară a prejudiciului pe care l-a suferit”. Învederând aceste considerente ale instanței europene, Colegiul penal evidențiază, că în această speță inculpata a comis infracțiunea de furt de la partea vătămată Gacichevici Gh., cu care, precum afirmă însuși inculpata în declarațiile date în cadrul ședinței de judecată (f.d. 85-86), era în relații de prietenie cu ultimul, inclusiv și cu concubina acestuia, ajutându-se reciproc, având încredere unul față de altul. În asemenea împrejurări, instanța de recurs consideră, că partea vătămată a suportat suferințe psihice în urma săvârșirii infracțiunii de furt de către inculpată, persoană în care avea încredere, care cunoștea multe aspecte ale vieții private și familiale, a domiciliului părții vătămate, în cele din urmă inculpata abuzând de încrederea acordată, și-a realizat acțiunile intenționate de sustragere a bunurilor proprietarului, ceea ce lasă un impact asupra psihicului părții vătămate, provocându-i sentimente de înșelare în privința persoanei căreia i-au acordat încrederea de a avea acces la domiciliul său, mai ales într-o perioadă în care partea vătămată, Gacichevici Gh., era încadrat în asistarea la tratamentele concubinei sale, care a suferit un accident și avea nevoie de îngrijire din partea persoanelor apropiate. Prin urmare, Colegiul apreciază ca întemeiate concluziile instanței de apel, precum că suma de 100 lei încasată cu titlu de despăgubiri morale de către prima instanță, este una prea mică, deoarece ținând cont de valoarea acestei sume din punct de vedere economic, este o sumă practic simbolică și care nu poate oferi o reparare echitabilă a prejudiciului moral afectiv, cauzat în prezenta cauză. Totodată, Colegiul penal reține, ca fiind întemeiate raționamentele instanței de apel în vederea stabilirii cuantumului despăgubirilor morale în mărime de 1.000 lei,

ținând cont și de starea materială a făptuitorului, care are o vârstă tânără și nu este angajată în câmpul muncii, nu are sprijin material din partea părinților. În acest context, instanța de recurs consideră ca nefondate alegațiile recurentului, prin care se invocă ignorarea faptului că inculpata are vârstă tânără și nu are un serviciu remunerat, ba mai mult ca atât instanța de apel a stabilit un quantum minimal în sumă de 1.000 lei, în raport cu cel solicitat de către partea vătămată în mărime de 50.000 lei, ceea ce indică la acel fapt că această instanță a efectuat o evaluare obiectivă a prejudiciului moral, în raport cu cele săvârșite de inculpată, învederând starea materială a acesteia și suferințele psihice cauzate părții vătămate și nu a admis ca ultima se ajungă la o îmbogățire netemeinică.

Referitor la argumentul apărătorului invocat în recurs, precum că instanța de apel nu a motivat tangența apariției suferințelor psihice ale concubinei părții vătămate în speța dată, în raport cu acțiunile comise de inculpată, Colegiul penal menționează că acestea sunt neîntemeiate, deoarece a fost încasat în beneficiul părții vătămate, Gacichevici Gh., despăgubire cu titlu de prejudiciu moral pentru suferințele psihice cauzate ultimului și repararea prejudiciilor afective acestuia, și nu pentru suferințele psihice ale concubinei sale. Mai mult ca atât, precum rezultă din hotărârea instanței de apel, cerințele părții vătămate de a repara prejudiciul moral cauzat concubinei sale, Gudz E., au fost respinse, deoarece aceasta nu a fost recunoscută ca parte vătămată sau parte civilă, precum și nu a înaintat acțiune civilă în prezenta cauză penală.

Ce ține de aserțiunile apărătorului, precum că inculpata și-a recunoscut vinovăția în săvârșirea infracțiunii imputate, de cele comise se căiește sincer, nu a rămas pasivă față de fapta comisă conștientizând consecințele survenite, și-a cerut scuze de la partea vătămată, pentru prima oară a săvârșit o infracțiune, instanța de recurs statuează că de aceste împrejurări s-a ținut cont la individualizarea pedepsei și în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală inculpata a beneficiat de reducere a limitelor de pedeapsă conform prevederilor legale. Respectiv, aceste circumstanțe nu au tangență și influență asupra stabilirii quantumului prejudiciului moral cauzat părții vătămate.

Prin urmare, Colegiului penal consideră, că temeiul pentru recurs invocat de către apărătorul inculpatei, prin prisma dispoziției pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, în prezenta speță, nu este incident și nu constituie o careva eroare de drept, ce ar servi drept temei de implicare în sensul casării deciziei contestate.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

Având în vedere cele menționate mai sus, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, la caz, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Gorencu Cornelia în numele inculpatei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2016, în cauza penală în privința lui **Brudari Irina XXXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 15 martie 2017.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie